

ПРОФЕСІОНАЛЬНА
ФУТБОЛЬНА
ЛІГА

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ
2016-2020

Наша гра проста і доступна, але в той самий час серйозна і перспективна. Футбол – невід’ємна частина нашого життя, і він повинен розвиватися згідно з сучасними тенденціями, які забезпечать йому процвітання і підтвердять звання спорту № 1.

Професіональна футбольна ліга має достатній досвід, однак ми – молодий колектив, пов’язаний спільними цілями, ідеями і прагненням до найвищого результату. Футбол – наше життя, найбільша пристрасть і задоволення. Ми хочемо об’єднати усіх зацікавлених в його розвитку, тому ПФЛ прагне розробляти програми та проекти, доступні кожному, хто любить футбол.

У всьому світі у спортивних клубів і бізнесу існують загальні принципи. Ми віримо, що створення і функціонування самодостатніх футбольних клубів можливе і в Україні. Для цього необхідно впровадити у футбол сучасні методики, що їх давно використовують наші іноземні колеги.

Я представляю цю стратегію як результат командної роботи. Вона створена як програма і дорожня карта на найближчі роки. Ми пройдемо цей шлях разом, виконуючи свій обов’язок по подальшому розвитку Гри.

Сергій Макаров,

Президент Професіональної футбольної ліги

Мета цієї стратегії - визначити основні пріоритети розвитку Професіональної футбольної ліги на найближчі роки, виробити чіткий і систематизований шлях виходу з кризової ситуації у сфері професійного футболу.

У процесі розробки стратегії була дана оцінка поточному положенню ПФЛ, визначені пріоритети діяльності Ліги і способи їх досягнення.

Починаючи з сезону 2008/09, коли чемпіонат серед команд клубів топ-дивізіону почала проводити Прем'єр-Ліга, клуби першої-другої ліг залишилися наодинці зі своїми проблемами. Становище погіршила економічна криза, а в останні роки – анексія Криму та трагічні події на Сході України.

У цій ситуації ярко проявився основний недолік клубів і ПФЛ в цілому - залежність від фінансового стану власників, відсутність самостійних комерційних стратегій розвитку.

Об'єднання футбольних клубів «Професіональна футбольна ліга України» на даний момент майже на 100% фінансується за рахунок заявкових внесків. Змагання серед команд клубів ПФЛ не можуть називатися привабливим комерційним продуктом: матчі чемпіонатів України серед команд першої-другої ліг не транслюються на загальнонаціональному телебаченні і не викликають системного інтересу з боку спонсорів. В сезоні 2014/15 зафіксовано своєрідний антирекорд в розвитку ПФЛ: кількість учасників знизилася до 26 команд (16 – в першій лізі, 10 – в другій), загальна відвідуваність матчів опустилася нижче позначки в 400 тисяч глядачів.

Таким чином, зміни в менеджменті ПФЛ припали на найскладніший період в житті українського футболу. Проте наш улюблений вид спорту зберігає свою привабливість, унікальну здатність об'єднувати людей і залишається спортом №1 в Україні. Футбольні матчі – найбільш відвідувані заходи в країні, футбольні зірки – одні з найбільш упізнаваних людей, футбольні майданчики практично завжди зайняті дітьми або їхніми батьками.

ПФЛ відчуває підтримку з боку Федерації футболу України, має на чолі молоду амбітну команду, складену з людей, які вірять в світле майбутнє українського футболу і знають основні рецепти досягнення успіху. Сприяючись на підтримку клубів, озброївшись сучасним досвідом, за допомогою маркетингових, інформаційних, медійних технологій вони здатні вивести Лігу на новий рівень.

Сильні сторони

Слабкі сторони

Внутрішнє середовище

STRENGTHS

WEAKNESSES

- Статус всеукраїнських змагань.
- Велика армія вболівальників.
- Багата двадцятирічна історія Ліги.
- Наявність представників в органах управління ФФУ, співпраця, розуміння і підтримка з боку Федерації.
- Наявність молодих, перспективних футболістів - майбутніх зірок.
- Мала кількість легионерів.
- Якісні фахівці, сильний колектив, відлагоджений робочий процес.
- Наявність волі і бажання змінити ситуацію.
- Вільна ринкова ниша – великі маркетингові можливості й відсутність реальної конкуренції

- Слабка економічна стійкість клубів.
- Недостатня взаємодія клубів з Лігою, низький рівень централізації та координації дій.
- Падіння відвідуваності ігор.
- Інформаційний і репутаційний вакуум.
- Слабка конкурентоспроможність на ринку.
- Відсутність брендингу Ліги і клубів.
- Відсутність стабільних джерел доходів, окрім засобів власників.
- Відсутність маркетингової стратегії управління Лігою, слабкий рівень комерціалізації змагань.
- Недостатній рівень деталізації регламентних документів

Зовнішнє середовище

OPPORTUNITIES

THREATS

- Футбол - спорт № 1 в Україні.
- Адміністративний ресурс, наявність впливових представників влади, бізнесу, небайдужих до футболу.
- Децентралізація бюджету, підвищення можливостей регіонів.
- Глобалізація, наявність в Україні транснаціональних корпорацій, що мають досвід міжнародного спонсорства.
- Високий рівень розвитку медіа простору.

- Військові дії і загроза територіальній цілісності країни.
- Економічна криза.
- Відсутність в масовій культурі захоплення спортивними шоу.
- Неготовність глядачів регулярно витратити значні кошти на оплату квитків, телетрансляцій.
- Випадки порушення громадського порядку на стадіонах.
- Корупція, договірні матчі, матчі з фіксованими результатами.
- Закритість, "кастовість" футболу, обмежений приплив фахівців зі сторони.

Як свідчать результати аналізу, незважаючи на ряд зовнішніх загроз і внутрішніх слабких місць, ПФЛ має досить сильних сторін і, як і увесь футбол в цілому, зберігає привабливість і потенціал зростання.

Ми віримо в те, що футбол має унікальну здатність об'єднувати людей і є джерелом формування гордості і національної самосвідомості. Проте наша Гра буде успішною лише тоді, коли до соціальної функції і спортивної сторони додасться тверда комерційна основа.

МЕТА

Свою **головну мету** Професіональна футбольна ліга бачить у розвитку національного футболу через розвиток своїх клубів. Досягти успіху, створити якісний, привабливий продукт "Чемпіонат України по футболу серед команд клубів першої-другої ліг" можливо тільки об'єднавши зусилля держави, бізнес-співтовариства, ЗМІ, любителів футболу і самих клубів.

ЦІННОСТІ

ІННОВАЦІЇ як джерело прогресу і якісних досягнень

Сильна і цілеспрямована **КОМАНДА**, сім`я клубів

РОЗВИТОК через освіту і використання нових технологій

ЧЕСНІСТЬ на футбольному полі і за його межами

ВІДДАНІСТЬ грі – вірність нашим традиціям і історії

МІСІЯ

ЗАБЕЗПЕЧИТИ КОЖНОМУ КЛУБУ РІВНІ УМОВИ, А КОЖНОМУ ГЛЯДАЧЕВІ – КОМФОРТНУ
МОЖЛИВІСТЬ РАДІТИ УСПІХАМ РІДНОЇ КОМАНДИ

ПРІОРИТЕТИ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ

Впровадження комерційно успішних методик управління клубами

Активізація роботи з глядачами

Недопущення проведення договірних матчів та матчів з фіксованими результатами

Сприяння в просуванні і розвитку масового футболу як основи усієї футбольної піраміди

Освітній менеджмент: підготовка футбольних фахівців

Для кожного з пріоритетів розвитку розроблені конкретні напрями діяльності. Щоденна робота з реалізації цих напрямів дозволить ПФЛ досягти поставлених стратегічних цілей.

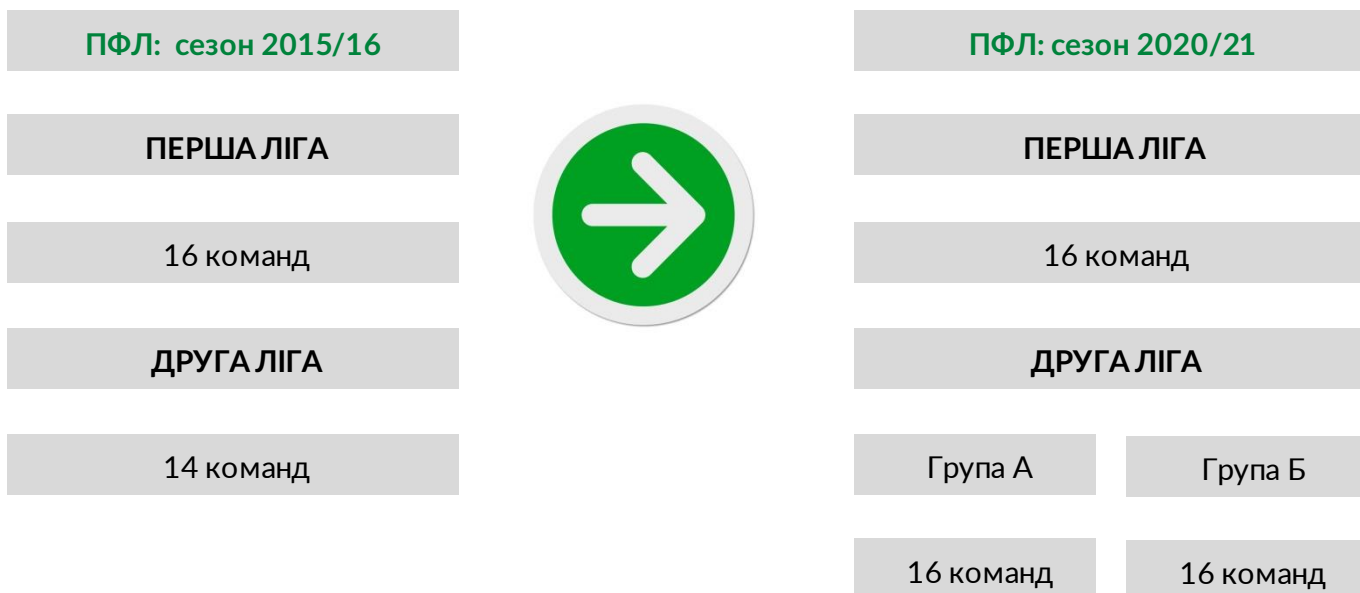
1. Впровадження комерційно успішних методик управління клубами.

Кінцева мета:

забезпечення стабільних клубних доходів; мінімізація залежності від інвестора, вихід клубів і Ліги в цілому на самооплатність.

Щорічне збільшення кількості клубів другої ліги на 20% і вихід на формат 16 команд в першій лізі, 32 команди в другій лізі (з розділенням на 2 групи по 16 команд за територіальним принципом).

Схема 1. Стратегічні зміни в структурі Професіональної футбольної ліги

Напрями діяльності:

- 1.1 Введення принципів маркетингу і комерції в систему менеджменту Ліги і клубів-учасників.
- 1.2 Трансформація клубів (і Ліги в цілому) в повноцінні бренди, що побудовані на цінностях, пов'язаних з історією, традиціями, видатними гравцями і досягненнями команд.
- 1.3 Співробітництво та взаємодія з органами державної влади на всіх рівнях.
- 1.4 Участь у розробленні та просуванні законопроектів, спрямованих на створення сприятливих умов для спонсорства та меценатства у спорті.
- 1.5 Вдосконалення (спільно з профільними підрозділами ФФУ) відповідних статутних і регламентних документів ФФУ, ПФЛ.
- 1.6 Створення умов і атмосфери, сприятливих для залучення інвестиційних партнерів.
- 1.7 Використання телевізійних та інтернет-трансляцій, а також перспективних технологічних платформ в якості засобу зростання інтересу до Гри і нових джерел доходів.
- 1.8 Контроль витрат клубів, забезпечення принципу безбитковості.
- 1.9 Розроблення і реалізація програм підвищення прозорості діяльності клубів, розкриття клубних бюджетів.

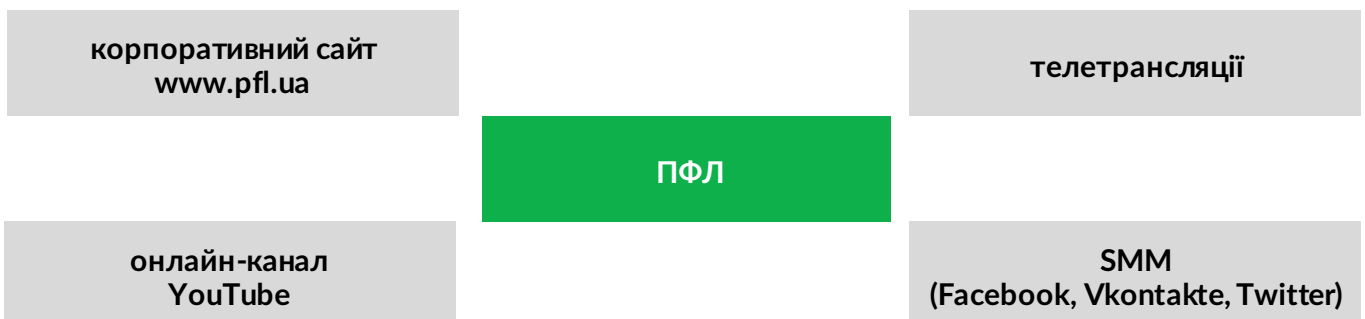
Кінцева мета:

підвищення основного показника популярності продукту – відвідуваності змагань – в середньому на 20% щорічно. Доведення загальної відвідуваності до 1 млн. глядачів за сезон і кількості переглядів трансляцій матчів до 2 млн. за сезон.

Діаграма 1. Динаміка реальної та планової загальної відвідуваності матчів змагань ПФЛ, осіб.

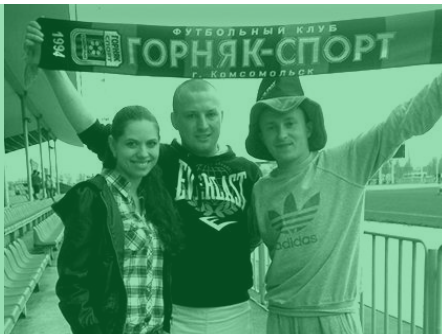

Схема 2. Канали активізації інформаційної діяльності Професіональної футбольної ліги

Напрями діяльності:

- 2.1 Сприяння розвитку футбольної інфраструктури та безпеки проведення змагань.
- 2.2 Впровадження і використання ефективних FRM-систем («Fan Relationship Management»- систем, або Систем управління стосунками з уболівальниками).
- 2.3 Співпраця зі ЗМІ, залучення з їх допомогою у футбольний простір «нових» глядачів.
- 2.4 Реалізація (спільно з місцевою владою і ФФУ) фан-проектів за прикладом Німеччини в містах, де базуються клуби ПФЛ.
- 2.5 Застосування сучасних методик при організації стадіонного простору.
- 2.6 Робота з ультрас, попередження випадків порушення громадського порядку та громадської безпеки на стадіонах.
- 2.7 Активізація інформаційної SMM-діяльності (маркетинг в соціальних мережах).
- 2.8 Використання можливостей мережі Інтернет для поширення квитків і абонементів (е-квитки, ID-картки глядачів).

Кінцева мета:

підвищення ефективності боротьби з договірними матчами і матчами з фіксованими результатами, підвищення привабливості змагань, довіри до турніру.

Напрями діяльності:

- 3.1 Розробка і впровадження (спільно з ФФУ, ЗМІ, букмекерами) системи моніторингу матчів змагань ПФЛ.
- 3.2 Вдосконалення (спільно з ФФУ) регламентних документів (Дисциплінарні правила ФФУ, Кодекс етики і чесної гри «Чесна гра – дисципліна і повага»).
- 3.3 Контроль за реалізацією положень Закону України «Про запобігання впливу на результати офіційних спортивних змагань корупційних правопорушень».
- 3.4 Сприяння в розробці і застосуванні системи ефективних санкцій за порушення (злочини).
- 3.5 Проведення (спільно з ФФУ, АФПУ) профілактичної роботи серед футболістів, тренерів, функціонерів.

Кінцева мета:

пошук і виховання талановитих молодих футболістів, підвищення лояльності дітей та молоді до змагань ПФЛ, підвищення відвідуваності змагань

Напрями діяльності:

4.1 Розвиток власних клубних дитячо-юнацьких шкіл; доведення їх до рівня академій.

4.2 Сприяння збільшенню кількості людей, що займаються усіма різновидами футболу.

4.3 Популяризація клубів через загальноосвітні школи (майстер-класи, зустрічі з школярами, шкільні сектори на стадіонах).

4.4 Сприяння проведенню уроків футболу в школах.

4.6 Участь в популяризації фізкультури і здорового способу життя.

4.5 Допомога в підготовці фахівців для роботи в масовому футболі.

Кінцева мета:

заповнення дефіциту кадрів, укомплектування клубів підготовленими профільними фахівцями, в першу чергу з області комерції і маркетингу

Напрями діяльності:

- 5.1 Співпраця з профільними ввз країни, спільні програми з підготовки фахівців для клубів.
- 5.2 Співпраця з ФІФА, УЄФА, ФФУ в проведенні курсів спортивного менеджменту.
- 5.3 Створення єдиного освітнього простору ПФЛ: проведення консультацій, семінарів, футбольних лабораторій серед представників клубів.
- 5.4 Надання клубам та їхнім представникам науково-методчної, інформаційно-аналітичної допомоги у рамках їхньої діяльності.
- 5.5 Популяризація футболу, клубів, Ліги серед студентів, у тому числі, непрофільних спеціальностей.

Ця стратегія визначає довгострокові якісні напрями розвитку Професіональної футбольної ліги. Всі успішні приклади застосування положень цього документу на практиці будуть пропонуватися для поширення серед клубів першої-другої ліг. Адміністрація ПФЛ звітуватиме перед своїми клубами та громадськістю про реалізацію намічених планів кожні півроку. Після підведення підсумків та з урахуванням ситуації в країні деякі положення стратегії можуть коригуватися.

Ми закликаємо усі клуби об'єднатись навколо спільної мети, адже досягти реальних результатів можна тільки завдяки злагодженій системній роботі. Саме таке об'єднання зусиль і ресурсів зацікавлених сторін дозволить забезпечити прогрес усіх видів футболу і підтвердити його високий статус спорту №1.

Президент:

Спортивний директор:

Начальник відділу змагань:

Начальник відділу маркетингу і комунікацій:

Сергій Макаров

Віталій Голубєв

Євгеній Мороз

Світлана Рибаківа

Будинок футболу, 341,
пров. Лабораторний, 7-А,
Київ, Україна, 01133
+38 (044) 529 9494,
pfl.ua
info@pfl.ua